

КОРАЧАЈМО ЗАЈЕДНО

12 ЛЕКЦИЈА ЗА СИГУРНИЈИ ЖИВОТ У 2006 ГОДИНИ

ГРАД НОВИ САД
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ЗДРАВСТВО

Поштовани васпитачи, учитељи, родитељи,

овај календар-сликовница је намењен раду са децом предшколског узраста и децом у нижим разредима основне школе на тему безбедности у саобраћају. Полазак и одлазак у вртић и школу представљају најчешће ситуације учествовања деце у саобраћају. Дететово разумевање саобраћаја веома се разликује од одрасле особе и надамо се да ће вам информације у овом календару-сликовници помоћи да код детета створите свест о опасностима у саобраћају и начинима како да се правилно понашају. Главни јунак овог календара-сликовнице је меда Шалић. Пратите медине трагове на путу открића, да бисте помогли деци да разумеју поруке ове приче.

На свакој страници наћи ћете информације које ће Вам помоћи приликом разговора о сигурности на путу, у ауто или у аутобусу, уз помоћ слика, стрипа, причаца... Неким реченицама обраћамо се директно одраслима.

Многе речи у овој књизи деци ће бити нове и захтеваће пажљиво објашњење.

Будите добар пример!

Учите децу на основу добрих примера. Увек се понашајте правилно у саобраћају!

Шта је саобраћај?

Под саобраћајем ћемо у овом календар - сликовници звати само возила која срећемо на путевима (не и пешаке), како бисмо лакше једном речју описали део саобраћаја који је најопаснији за децу.

Саобраћај је свако од следећих возила: ауто, аутобус, камион, трактор, комбајн, мотор, ватрогасна кола, комби, воз, бицикл, полицијска кола, кола хитне помоћи, запрежна кола итд. Научите их шта је саобраћај. Научите их да тежи од њих и да их може повредити. Постарајте се да деца разумеју да је саобраћај опасан.

Научите их!

разлици између пута и тротоара, нагласите да се морају држати даље од пута. Научите их да се не приближавају ивичњаку. Када ходате путевима без стазе за пешаке, покажите деци како морају да деле пут са саобраћајем. Ходајте левом страном пута, у сусрет саобраћају и водите децу унутрашњом страном.

Речи о којима треба причати - тротоар, стаза за пешаке, ивичњак, бандера, пут, бела линија.

Погледајмо саобраћај

Саобраћај је све оно што на точковима иде по путу.

Саобраћај превози људе и ствари са једног на друго место.

бицикл

мотор

ауто

полицијски ауто

комби

ватрогасна кола

камион

аутобус

Јануар

недеља
1
понедељак
2
уторак
3
среда
4
четвртак
5
петак
6
субота
7
недеља
8
понедељак
9
уторак
10
среда
11
четвртак
12
петак
13
субота
14
недеља
15

понедељак
16
уторак
17
среда
18
четвртак
19
петак
20
субота
21
недеља
22
понедељак
23
уторак
24
среда
25
четвртак
26
петак
27
субота
28
недеља
29
понедељак
30
уторак
31

Гужва у саобраћају

среда

1

четвртак

2

петак

3

субота

4

недеља

5

понедељак

6

уторак

7

среда

8

четвртак

9

петак

10

субота

11

недеља

12

понедељак

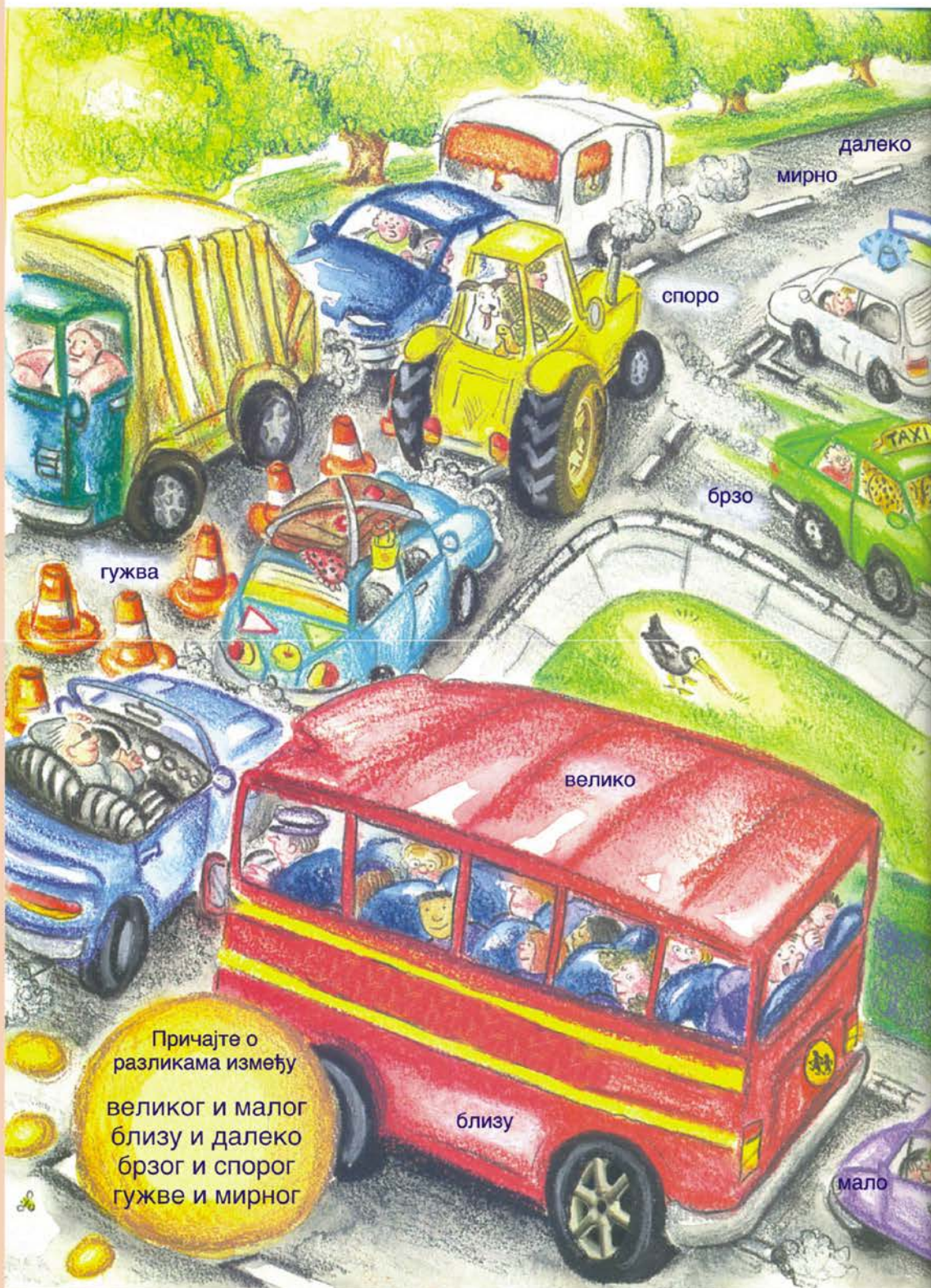
13

уторак

14

среда

15

четвртак

16

петак

17

субота

18

недеља

19

понедељак

20

уторак

21

среда

22

четвртак

23

петак

24

субота

25

недеља

26

понедељак

27

уторак

28

Фебруар

На тротоару

Људи који ходају
зову се пешаци.

Причајте
о држању за руке и
не заборавите да
одрасли увек треба да
ходају између детета
и пута (коловоза)

Никад
не дозволите
деци да отрче
напред или
заостану.
Могли би
истрчати
на улицу.

Март

среда

1

четвртак

2

петак

3

субота

4

недеља

5

понедељак

6

уторак

7

среда

8

четвртак

9

петак

10

субота

11

недеља

12

понедељак

13

уторак

14

среда

15

четвртак

16

петак

17

субота

18

недеља

19

понедељак

20

уторак

21

среда

22

четвртак

23

петак

24

субота

25

недеља

26

понедељак

27

уторак

28

среда

29

четвртак

30

петак

31

Држање за руке

Треба се зауставити и стати близу ивичњака.

Погледати околу и **ослушнути** да нема саобраћаја пре прелажења улице.

Брините о њима!

Тренутак непажње може довести до несреће. Деца млађа од 5 година су потпуно непредвидива. Пазите на неочекиване поступке детета. Чувајте се возила која се укључују и искључују из саобраћаја.

Причајте о заустављању, стајању, гледању, слушању.

Април

субота

1

недеља

2

понедељак

3

уторак

4

среда

5

четвртак

6

петак

7

субота

8

недеља

9

понедељак

10

уторак

11

среда

12

четвртак

13

петак

14

субота

15

недеља

16

понедељак

17

уторак

18

среда

19

четвртак

20

петак

21

субота

22

недеља

23

понедељак

24

уторак

25

среда

26

четвртак

27

петак

28

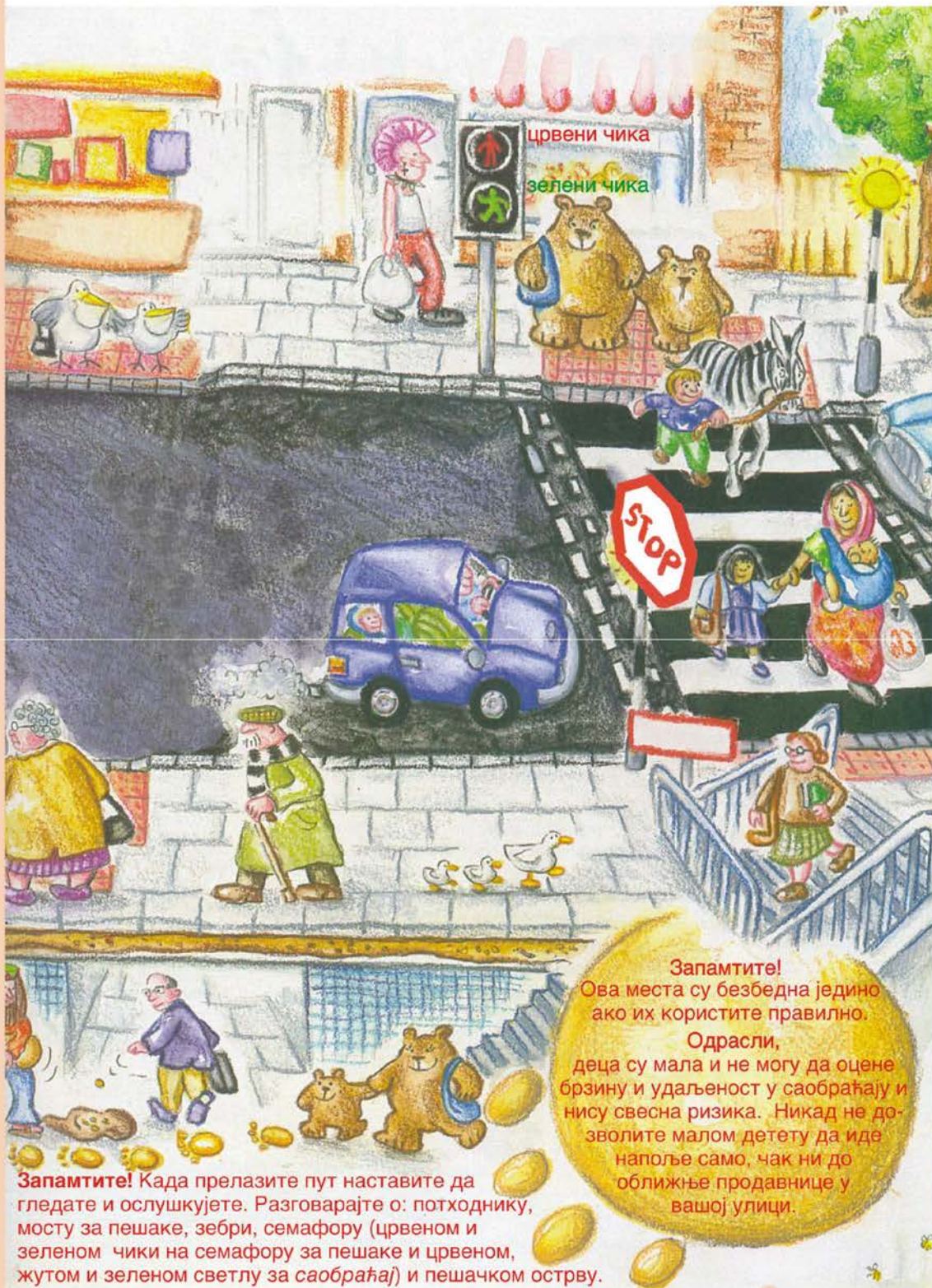
субота

29

недеља

30

Сигурна места за прелазак улице

Запамтите! Када прелазите пут наставите да гледате и ослушкујете. Разговарајте о: потходнику, мосту за пешаке, зебри, семафору (црвеном и зеленом чики на семафору за пешаке и црвеном, жутом и зеленом светлу за саобраћај) и пешачком острву.

Запамтите!
Ова места су безбедна једино ако их користите правилно.

Одрасли, деца су мала и не могу да оцене брзину и удаљеност у саобраћају и нису свесна ризика. Никад не дозволите малом детету да иде напоље само, чак ни до оближње продавнице у вашој улици.

Мај

понедељак

1

уторак

2

среда

3

четвртак

4

петак

5

субота

6

недеља

7

понедељак

8

уторак

9

среда

10

четвртак

11

петак

12

субота

13

недеља

14

понедељак

15

уторак

16

среда

17

четвртак

18

петак

19

субота

20

недеља

21

понедељак

22

уторак

23

среда

24

четвртак

25

петак

26

субота

27

недеља

28

понедељак

29

уторак

30

среда

31

Буди сигуран - буди виђен!

четвртак

1

петак

2

субота

3

недеља

4

понедељак

5

уторак

6

среда

7

четвртак

8

петак

9

субота

10

недеља

11

понедељак

12

уторак

13

среда

14

четвртак

15

ДАН

НОЋ

Буди светао током дана!

Светла одећа може нам помоћи да будемо лакше примећени, нарочито током тмурних и кишних дана.

Реч коју сте можда чули да описује материјале који се добро виде по дану је **флуоресцентни** или **светлећи**.

За вашу информацију.

Децу је лакше приметити када су обучена у светлу и шарену одећу. Предмети које можете купити да повећате видљивост деце су: каишеви, школске торбе, прслуци. Сви они могу бити направљени од **флуоресцентних - рефлексивних** материјала.

А шта ноћу?

Реч **рефлексиан** описује још једну врсту материјала који возачи могу лакше видети када у њега упере фарове.

петак

16

субота

17

недеља

18

понедељак

19

уторак

20

среда

21

четвртак

22

петак

23

субота

24

недеља

25

понедељак

26

уторак

27

среда

28

четвртак

29

петак

30

Јун

Безбедно играње

субота

1

недеља

2

понедељак

3

уторак

4

среда

5

четвртак

6

петак

7

субота

8

недеља

9

понедељак

10

уторак

11

среда

12

четвртак

13

петак

14

субота

15

Безбедно играње

Постарајте се да вашу децу неко надгледа док се играју. Вежбајте безбедно прелажење улице на путу до и од игралишта. Када лопта изађе из безбедности игралишта, научите децу да **НИКАД** не трче за њом, него да вас замоле да одете по њу.

недеља

16

понедељак

17

уторак

18

среда

19

четвртак

20

петак

21

субота

22

недеља

23

понедељак

24

уторак

25

среда

26

четвртак

27

петак

28

субота

29

недеља

30

понедељак

31

Јул

СТАНИ ! ПОГЛЕДАЈ! ОСЛУШНИ!

Три битне речи за децу.

Дајте добар пример деци. Када их водите напоље, научите их ово једноставно правило:

СТАНИ !

Изаберите место са кога можете јасно видети у свим правцима. Зауоставите се и станите на тротоару близу ивичњака.

- **СТАНИ** може значити свашта детету – мала деца морају добро разумети значење речи **СТОП**
- Научите дете да **СТАНИ** значи – стајати мирно – ноге се не померају.
- Када сте напољу покажите детету ствари које значе СТАНИ – црвено светло на семафору значи да саобраћај мора да стане, црвени чика на пешачком прелазу значи да морамо стати и сачекати, покажите детету како аутобуске станице омогућавају људима да уђу и изађу из аутобуса.
- Играјте игре као што је „музички кип“, да бисте помогли детету да разуме: „Када музика стане, стани мирно и ти.“

Зашто стајемо? Стојимо док не будемо сигурни да је безбедно да пређемо улицу и да смо дали људима времена да нас виде.

ПОГЛЕДАЈ !

Гледајте околу да нема саобраћаја.

- *Како гледамо?* Користимо очи да гледамо ствари.
- Када прелазимо улицу, морамо свуда гледати да нема саобраћаја. Погледајмо најпре лево а затим десно.
- Пређите улицу само кад нема саобраћаја

Зашто гледамо? Да видимо да ли има опасности од саобраћаја. Гледајте дуж сваке улице и ако наилази саобраћај пустите га да прође

- Једноставна игра која ће помоћи деци да науче да гледају: ставите неколико предмета на сто и тражите од деце да запамте шта ту има; затим склоните један од предмета док деца не гледају и видете да ли могу да одреде који предмет недостаје.

ОСЛУШНИ !

Саобраћај може да дође из било ког смера и често га прво чујете па тек онда видите.

- *Како слушамо?* Користимо уши да слушамо звуке.
- Научимо да препознамо звуке које производе разне врсте возила. Врло често можемо чути саобраћај пре него што га видимо. Када стојите на тротоару и чекате да пређете улицу, послушајте звуке које производи саобраћај
- Забављајте се са децом правећи различите звуке саобраћаја – полицијске аутомобиле, ватрогасце, камионе, воз итд.
- Игра „ћораве баке“, помаже развоју вештине слушања.

Зашто слушамо? Врло често можемо чути опасност пре но што је видимо

АВГУСТ

уторак

1

среда

2

четвртак

3

петак

4

субота

5

недеља

6

понедељак

7

уторак

8

среда

9

четвртак

10

петак

11

субота

12

недеља

13

понедељак

14

уторак

15

среда

16

четвртак

17

петак

18

субота

19

недеља

20

понедељак

21

уторак

22

среда

23

четвртак

24

петак

25

субота

26

недеља

27

понедељак

28

уторак

29

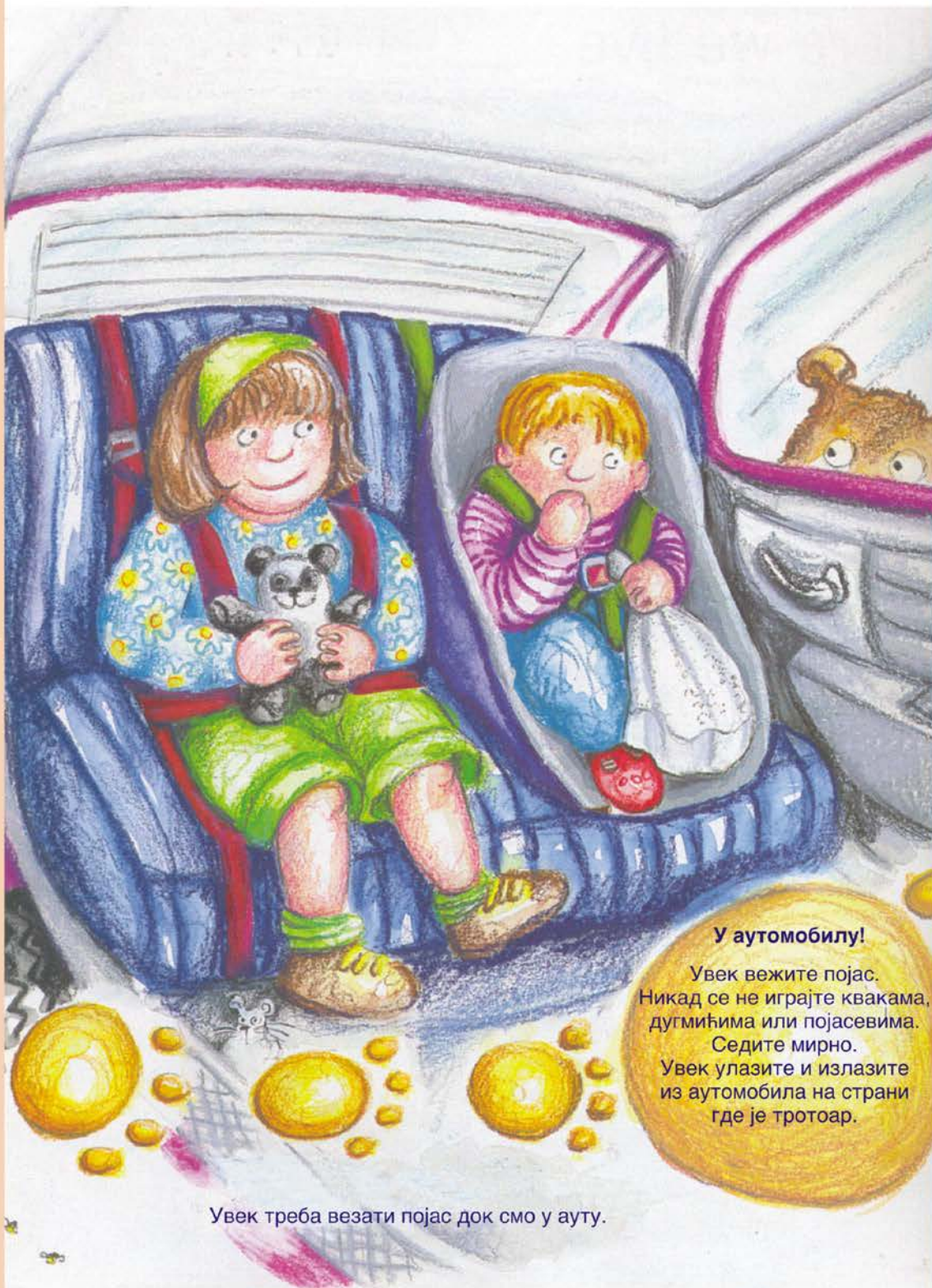
среда

30

четвртак

31

Сигурносни појас

У аутомобилу!

Увек вежите појас.
Никад се не играјте квакама,
дугмићима или појасевима.
Седите мирно.
Увек улазите и излазите
из аутомобила на страни
где је тротоар.

Увек треба везати појас док смо у ауту.

Септембар

петак

1

субота

2

недеља

3

понедељак

4

уторак

5

среда

6

четвртак

7

петак

8

субота

9

недеља

10

понедељак

11

уторак

12

среда

13

четвртак

14

петак

15

субота

16

недеља

17

понедељак

18

уторак

19

среда

20

четвртак

21

петак

22

субота

23

недеља

24

понедељак

25

уторак

26

среда

27

четвртак

28

петак

29

субота

30

Улична песма

Стани погледај послушни
Пре но што улицу пређеш
Стани погледај послушни
Пре но што улицу пређеш.
Користи уши користи очи
Па тек онда на улицу крочи.
Стани погледај послушни
Пре но што улицу пређеш.

Пеликанова песма

Мали црвени чика значи
Стани, стани,
Чак и кад због њега
Касниш, касниш,
Мали зелени чика каже
Ходај, ходај,
Сем кад трепти,
Онда немој, немој.

Продискутујте:
Чекање аутобуса,
лепо понашање,
седење мирно,
опасности од клечања
или стајања на седишту,
чекање док се аутобус
не заустави пре
него што устанемо.

Октобар

недеља

1

понедељак

2

уторак

3

среда

4

четвртак

5

петак

6

субота

7

недеља

8

понедељак

9

уторак

10

среда

11

четвртак

12

петак

13

субота

14

недеља

15

понедељак

16

уторак

17

среда

18

четвртак

19

петак

20

субота

21

недеља

22

понедељак

23

уторак

24

среда

25

четвртак

26

петак

27

субота

28

недеља

29

понедељак

30

уторак

31

Шапић иде у куповину

среда
1
четвртак
2
петак
3
субота
4
недеља
5
понедељак
6
уторак
7
среда
8
четвртак
9
петак
10
субота
11
недеља
12
понедељак
13
уторак
14
среда
15

Једног суботњег јутра Шапић је кренуо са својом мамом у продајницу да купе рођендански поклон за његовог другара (Зрку). Зрку је био рођендан и правео журку. Шапић се попео на своје седиште и мама му је везала појас.

Док су се возили градом прошли су поред пуно аутобуса, аутомобила, камиона, мотора и бицикала.

Када су стигли мама је закључала ауто и кренули су тротоаром према радњама.

Врло добро, задовољна сам што си се сетио да ставиш код ивичњака.

Сада погледај околу и послушај да нема саобраћаја. Чујеш ли нешто?

Сада погледај и послушај поново.

ДИИ-ДОО
ДИИ-ДОО
ДИИ-ДОО

Док су ишли чули су јак звук. Шапић није заборавио да држи маму за руку.

То је била хитна помоћ, која је јурила на место неке несреће.

Звук је постајао све тиши како се хитна помоћ удаљавала. Шапић је јаче стегаво мамину руку.

Када су зашли иза угла видели су докторе како дижу малог дечака на носила. Дечак је плакао.

Извини, мама, нисам хтео да побегнем од тебе.

Оног дечака не би згазио ауто да је стао код ивичњака зар не, мама?

Не, не би, али је возач морао ићи спорије и тада би можда могао да заокочи на време.

Чekali су на тротоару док нису чули БИП, БИП, и црвени чика се претворио у зеленог чика.

Саобраћај се зауставио с обе стране улице, па су Шапић и мама прешли преко улице према радњама. Док су тако ишли...

Шапић и мама су причали о местима која помажу људима да безбедно пређу улицу, о прелазима са зебрама и дугмићима, пешачким острвима, подземним пролазима и мостовима за пешаке.

Мама је рекла Шапићу како понекад, на селу деца морају да иду улицом пошто нема никаквих тротоара, тамо где нема тротоара морамо ићи у сусрет саобраћају, како бисмо видели ко долази и како би они нас такође видели.

Шапић је купио бојице и бојанку. У бојанци има пуно слика, које приказују саобраћај.

На путу до куће, Шапић је мислио на хитну помоћ са јаким сиреном и плавим ротационим светлом...

... и такође о дечаку који се повредио јер није држао маму за руку и није стао код ивичњака.

Шапић је обећао да ће увек држати маму за руку и стати на тротоару, код ивичњака, пре него што пређе улицу. А ти?

четвртак
16
петак
17
субота
18
недеља
19
понедељак
20
уторак
21
среда
22
четвртак
23
петак
24
субота
25
недеља
26
понедељак
27
уторак
28
среда
29
четвртак
30

Новембар

Шапићева игра недостајућих речи

Како се игра?

Користећи легенду попуните речи које недостају у реченицама, да бисте потврдили да деца разумеју поруке овог календара-сликовнице о безбедности у саобраћају.

Да ли знамо:

- 1 да увек хода по
- 2 да увек иде по
- 3 шта значи
- 4 шта значи
- 5 да увек треба, нарочито приликом преласка улице
- 6 да се зауставимо на, пре преласка
- 7 да је на ивици
- 8 како да и саобраћај
- 9 да постоје у прелажењу улице
- 10 да се лакше види
- 11 како се понаша у и ?

Децембар

петак

1

субота

2

недеља

3

понедељак

4

уторак

5

среда

6

четвртак

7

петак

8

субота

9

недеља

10

понедељак

11

уторак

12

среда

13

четвртак

14

петак

15

субота

16

недеља

17

понедељак

18

уторак

19

среда

20

четвртак

21

петак

22

субота

23

недеља

24

понедељак

25

уторак

26

среда

27

четвртак

28

петак

29

субота

30

недеља

31